

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci: JUDr. Marie Žišková, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Českého telekomunikačního úřadu na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi Českým telekomunikačním úřadem a Obvodním soudem pro Prahu 5, za účasti žalobkyně **UPC Česká republika, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Závašova 5, zastoupené JUDr. Janem Veverkou, advokátem se sídlem v Praze 2, Londýnská 59, a žalované **J. H.**, ve věci žaloby o zaplacení částky 4000 Kč za nevrácení vypůjčeného technického zařízení a smluvní pokuty ve výši 0,1 % z této částky za každý den prodlení od 6. 4. 2007 do zaplacení, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 21 C 55/2008,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 21 C 55/2008, o zaplacení částky ve výši 4000 Kč za nevrácení vypůjčeného technického zařízení a smluvní pokuty ve výši 0,1 % z této částky za každý den prodlení od 6. 4. 2007 do zaplacení, **je soud.**
- II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 8. 4. 2008, čj. 21 C 55/2008 - 10, **se zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 8. 8. 2008 navrhl Český telekomunikační úřad zvláštnímu senátu rozhodnutí sporu o pravomoc (kompetenčního sporu) podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, který vznikl mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 5 ve věci tohoto soudu, u něhož podala žalobkyně UPC Česká republika, a. s., žalobu proti žalované J. H. o částku 4000 Kč s příslušenstvím.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Uvedená žaloba byla podána u Obvodního soudu pro Prahu 5 dne 10. 1. 2008. Podle žalobního tvrzení uzavřela žalobkyně s žalovanou „Smlouvu o poskytování veřejné telekomunikační služby přístupu k síti Internet“ a v souladu se smlouvou zapůjčila žalované technické zařízení pro poskytování služeb (modem). Jelikož žalovaná porušila svou povinnost vrátit vypůjčené zařízení po ukončení smluvního vztahu, žalobkyně ji vyzvala k zaplacení jednorázové smluvní pokuty ve výši 4000 Kč (odpovídající ceně nevráceného zařízení). Žalovaná na výzvu nereagovala, a žalobkyně proto soudu navrhla, aby žalované uložil povinnost uhradit jí dlužnou částku i s příslušenstvím a náklady řízení.

Obvodní soud pro Prahu 5 zastavil řízení usnesením ze dne 8. 4. 2008, čj. 21 C 55/2008 - 10, s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (dále „Úřad“). V odůvodnění uvedl, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů

(zákon o elektronických komunikacích) rozhoduje Úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Jelikož „*dodávka televizních programů prostřednictvím satelitního signálu*“, sjednaná mezi žalobkyní a žalovanou, je veřejně dostupnou službou elektronických komunikací, jak ji upravuje zmíněný zákon, nepřísluší spor mezi nimi řešit soudu, nýbrž uvedenému úřadu.

V návrhu na řešení kompetenčního sporu Úřad zdůraznil, že spor je veden jednak o částku 4000 Kč, která představuje smluvní pokutu za nevrácení vypůjčeného technického zařízení, jednak o její příslušenství. Úřad není podle svého přesvědčení příslušný k rozhodnutí o tomto sporu, neboť částka 4000 Kč – jednorázová smluvní pokuta, kterou žalobkyně žalované vyúčtovala za nevrácené zařízení – není cenou za službu elektronických komunikací, nýbrž je plněním plynoucím ze soukromoprávního vztahu ze smlouvy o výpůjčce mezi žalobkyní a žalovanou. O této částce, jakož ani o příslušenství k ní se vztahujícímu, není Úřad příslušný rozhodovat. To potvrzuje i usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 11. 2003, čj. Konf 42/2003 - 8.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc se zvláštní senát řídil následujícími úvahami:

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; podle § 129 odst. 1 zákona pak Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Jak plyne z listin založených v soudním spisu, obsahem „Smlouvy o poskytování veřejné telekomunikační služby přístupu k síti Internet“ uzavřené mezi stranami původního řízení byla na straně žalobkyně povinnost poskytovat žalované přístup k síti Internet a jejím službám prostřednictvím pevného připojení k žalobcově datové síti, které odpovídala povinnost žalované hradit žalobkyni tuto službu vždy do 15 dnů po vyúčtování. Rozhodovat ve sporu o plnění takových povinností – které jsou upraveny nejen konkrétním způsobem v této smlouvě, resp. ve všeobecných podmínkách žalobkyně, ale obecně též v zákoně o elektronických komunikacích (srov. část první hlavu čtvrtou díl první zákona) – by vskutku příslušelo Úřadu.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za vypůjčené technické zařízení (modem), které si žalovaná ponechala v rozporu se smlouvou i poté, co žalobkyně od smlouvy odstoupila, a bezdůvodně se tak obohatila. Nelze jistě popřít, že výpůjčka technického zařízení v tomto případě podmiňovala poskytování služby elektronické komunikace; bez ní by totiž přístup k síti Internet nebyl možný. To ovšem z výpůjčky nečiní službu elektronických komunikací.

V této souvislosti zvláštní senát připomíná svou konstantní judikaturu (navazující ostatně na rozhodovací činnost někdejšího správního úseku Vrchního soudu v Praze) týkající se nároku mobilního operátora – coby poskytovatele telekomunikační služby – na doplatek kupní ceny za mobilní telefon. I když nárok na tento doplatek vznikl v důsledku porušení povinnosti uživatele hradit paušální poplatek za službu a hovorné – tedy v příčinné souvislosti s porušením smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb – jedná se přesto o nárok plynoucí z běžného soukromoprávního vztahu založeného kupní smlouvou; rozhodovat o něm proto přísluší soudu, nikoli Úřadu (srov. č. 47/2004 Sb. NSS). Obdobná argumentace se tak uplatní i v projednávané věci: nezáleží na označení smluv, které mezi sebou strany uzavřely, nýbrž na povaze konkrétních vztahů (zde vztah mezi půjčitelem a vypůjčitelem), které jsou jejich předmětem.

Obě strany vztahu založeného „Smlouvou o poskytování veřejné telekomunikační služby přístupu k síti Internet“ se mohou svobodně rozhodnout, zda do něj vstoupí či nikoli (omezená smluvní svoboda zájemce o službu co do určování obsahu tohoto vztahu při uzavírání formulářové smlouvy je věcí jinou, pro tyto úvahy nepodstatnou), a žádná ze stran nemůže autoritativně určovat právní postavení druhé strany. Jedná se navíc o majetkový vztah, v němž si strany k uspokojení svých soukromých zájmů poskytují ekonomicky ekvivalentní protiplnění. To vše svědčí o tom, že vztah mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem je vztahem soukromoprávním a že rozhodovat o sporech z něj plynoucích náleží pravidelně soudům v občanském soudním řízení (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). Zákon o elektronických komunikacích (§ 129 odst. 1) stanovuje z tohoto pravidla výjimku. Tu je však třeba vykládat úzce – ostatně jako všechna ustanovení, která odnímají soudům jejich nejvlastnější pravomoc rozhodovat spory ze soukromoprávních vztahů v klasickém nalézacím řízení.

Příslušnost Úřadu pak nebude dána ani ve vztahu k příslušenství – smluvní pokutě požadované ve výši 0,1 % za každý den prodlení a vztahující se k dlužné částce ve výši 4000 Kč. I zde je třeba mít na paměti, že ze smlouvy vzniklo žalované několik – v právním slova smyslu samostatných – povinností k platbám vůči žalobkyni. V první řadě šlo o platbu za samotné poskytování služby přístupu k síti Internet (tedy služby elektronických komunikací) – ta však není předmětem sporu v této věci; dále šlo o platbu (smluvní pokutu) za nevrácení vypůjčeného technického zařízení po ukončení smluvního vztahu. Sankce, které si strany smlouvy mezi sebou sjednaly, se nevztahují k blíže neurčenému „porušení smlouvy“, ale jsou neoddělitelně spjaty s porušením konkrétní povinnosti ze smlouvy. Příslušnost k rozhodování o této sankci se tak bude odvíjet od toho, k porušení jaké konkrétní povinnosti byla sjednána. Byla-li by porušena povinnost platby za poskytování služby elektronických komunikací, rozhodoval by o této povinnosti i o smluvní sankci za její nesplnění Český telekomunikační úřad. Byla-li však porušena povinnost jiná, a o nárocích z tohoto porušení přísluší rozhodovat soudu - jak je tomu i v tomto případě – bude soud rozhodovat i o sankci vztahující se k takovému porušení povinnosti.

Je třeba ještě upozornit na nepřesnost, které se dopustil obvodní soud, když popsal povahu služby poskytované žalobkyní jako „*dodávku televizních programů prostřednictvím satelitního signálu*“. Jedná se patrně o písařskou chybu, vzniklou převzetím textu odůvodnění z jiné podobné věci; na závěry zvláštního senátu však tato chyba nemá žádný vliv. Jak nesprávně zmíněná dodávka televizních programů prostřednictvím satelitního signálu, tak v dané věci poskytování služby přístupu k síti Internet jsou službami elektronických komunikací, a i po záměně těchto pojmů by tedy rozhodnutí obvodního soudu nepostrádalo vnitřní logiku. Zároveň však platí, že vypůjčka technického zařízení není ani dodávkou televizních programů, ani službou přístupu k síti Internet, jakkoli je pro poskytování těchto služeb nezbytná.

Rozhodování o nárocích plynoucích z porušení povinnosti vrátit vypůjčenou věc (byť k vypůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací) tedy zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Úřadu; z pravomoci soudů se tak tyto věci nevymykají (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). Proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci přísluší soudu.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení obvodního soudu a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 5 pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2008

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu